

[Tommy Dinesen]

Et at de argumenter, der kom fra borgerligt hold, var, at man er forpligtet til at tage den ansatte tilbage. Ja men det synes jeg er i orden, og det er da meget muligt, at der ligger en udgift i det. Det kan være, at en udsiddt arbejder tager et sabbatår, men det skal heller ikke være sådan, at han ikke kan komme tilbage. Det er ikke den måde, det skal bruges på, derfor prøver vi på at sikre arbejderen, det er en selvfølge.

I den debat, der var i 1976-77, blev det oplyst, at der lå godt og vel 100.000 arbejdspladser i dette, men det var et forslag, der indebar fuld løn, hvor vi har gjort meget ud af at gøre det frivilligt, og samtidig skal det dækkes af understøttelsen. Det er i hvert fald noget nyt, og det er derfor, der ikke er nogen særlige udgifter i det, ikke i forhold til de udgifter, der er ved, at folk går arbejdsløse i 2 eller 3 år. Det er dér, udgifterne kommer, det er dér, volden, og hvad ved jeg, kommer på længere sigt. Derfor vil dette give statskassen penge, er jeg lige ved at sige. Men jeg skal i hvert fald ikke hjælpe denne regering alt for meget med dette forslag, det må den selv om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis igen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 111:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 310 om forholdelse af radio- og fjernsynsafgifterne pr. 1. april 1984 tilbage fra finansudvalget.

Af Maisted (FP).

(Fremsat 20/5 83).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 24 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

24) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 112:

Forslag til folketingsbeslutning om størrelsen af radio- og fjernsynsafgifterne pr. 1. april 1984.

Af Albertsen (S) og Ingerlise Koefoed (SF).

(Fremsat 20/5 83).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg vil gerne indledningsvis sige, at regeringen afviser begge forslag.

Fremskridtspartiets forslag drejer sig i realiteten om en nulløsning, idet man, hvis der ikke bliver fremsendt et nyt aktstykke, vil være nødt til at køre videre med den licens, der er gældende i øjeblikket. Jeg vil give fremskridtspartiet så meget ret i deres argumentation, at det er rigtigt, at Danmarks Radio både i 1983 og ifølge forslaget for 1984 vil få mindre aktivitetsudvidelser. Det finder jeg også står i et lidt skærende lys, sammenholdt med de temmelig alvorlige besparelser, statslige institutioner i øvrigt bliver underkastet i disse 2 svære år. Men regeringen har altså besluttet at fremsende et aktstykke, som indeholdt en licensforhøjelse på 4 pct., og det har vi gjort, fordi de 4 pct. følger rammerne for den almindelige økonomiske politik. Jeg synes, det bør tale til radiorådets ros, at det trods alt var opmærksomt på, at der måtte nogle beskæringer til, i hvert fald i forhold til det oprindelige forslag, driftsledelsen havde udarbejdet.

Med hensyn til S' og SFs forslag vil jeg gerne sige - det gælder sådan set også det foregående forslag - at det jo ikke er et spørgsmål om nogle få kroner mere eller mindre på licensen. I realiteten er S' og SFs forslag vel et spørgsmål om i alt 12,4 mill. kr. mere til Danmarks Radio end det, regeringen har foreslået.

Men igen må jeg sige, at både ministeren og finansudvalget jo er sat ind i loven for at sikre en slags parallelitet i udviklingen mel-

[Ministeren for kulturelle anliggender]

lem Danmarks Radio og den offentlige sektor i øvrigt. Denne parallelitet kan man endda sige er fortolket velvilligt over for Danmarks Radio, fordi Danmarks Radio ikke har haft de procentvise beskæringer, som næsten alle øvrige statsinstitutioner har fået både i år og i de kommende år. Det er dog således, at Danmarks Radio i 1983 og første kvartal af 1984 har fået en licensstigning på 13 pct., og det er altså oven i denne licensstigning, regeringen foreslår at lægge de 4 pct. Man skal heller ikke glemme, at de 13 pct. får en helårsvirkning i 1984.

Med denne stigning mener regeringen i hvert fald, at Danmarks Radio nogenlunde får dækket løn- og prisstigningerne ind. Man kan sige, at det jo heller ikke er ret meget bare at få løn- og prisstigningerne dækket ind. I den forbindelse vil jeg dog gerne gøre opmærksom på, at der ikke er noget retskrav på at få dækket disse stigninger ind. Jeg kan nævne adskillige statsinstitutioner også inden for det kulturelle område, der ikke i de seneste år har fået dækket løn- og prisstigningerne ind.

Jeg mener ikke, at en sådan ramme udelukker, at man foretager aktivitetsudvidelser på nogle områder, men til gengæld må man efter vores mening indstille sig på at nedtrappe på andre områder. Hvordan det skal gøres, skal jeg ikke blande mig i, men det er i hvert fald en arbejdsmetode, man kender overalt i den øvrige offentlige sektor.

Vi finder altså fortsat, at de 4 pct. giver rimelige arbejdsmuligheder for Danmarks Radio, og det skal de selvfølgelig også have. På den anden side føler vi altså hverken, at en nulløsning eller en 5,1 pct.s løsning er at foretrække, og jeg kan derfor kun anbefale folketinget, at man afviser forslaget.

Albertsen (S):

Det, folketinget skal tage stilling til, er de 2 beslutningsforslag, der foreligger fra henholdsvis fremskridtspartiet og fra socialdemokratiet og SF i fællesskab. Vi tager en drøftelse og en stillingtagen og en afklaring af den holdning, som er her i folketinget, på baggrund af et ønske hos medlemmer af finansudvalget om at få sagen bragt herved til folketinget, selv om det klart fremgår af loven, at afgørelsen om licensstørrelsen træffes i finansudvalget.

Det, vi drøfter, er også spørgsmålet om at tage stilling til en selvstændig offentlig institution, som det udtrykkelig fremgår af loven af 1973. Jeg skal ikke kunne sige, om der findes eksempler på tilsvarende institutioner. Det er lidt svært at finde paralleller. Om Kryolitselskabet Øresund eller Danmarks Nationalbank eller Hypotekbanken eller andre selvstændige offentlige institutioner har været underlagt særlig skrappe vilkår eller indgriben fra de respektive ministre, har jeg ingen klar erindring om.

Med de 2 forslag stillet op over for hinanden er der en ganske dyb kløft imellem holdningerne bagved. Det, fremskridtspartiet siger, er, at Danmarks Radio skal afskedige nogle mennesker. De skal forringe deres produktion, de skal have færre udsendelser, de skal ændre den udbygning, der har fundet sted i de tidligere år, og som et flertal eller et eventuelt enigt radiatoråd har givet udtryk for skulle realiseres og etableres. I den forbindelse henviser fremskridtspartiet i sine bemærkninger til, at hvis man efterlevede den rapport, som kom for et par år siden, den såkaldte McKinsey-rapport, som har analyseret hele Danmarks Radio, så var der dermed anvist en sparevej og en fremgangsmåde, som ville have betydet, at man ikke skulle komme her nu og få forhøjet sine indtægter.

Jeg ved ikke, om det skyldes manglende kontakt mellem repræsentationen i radiatorådet for fremskridtspartiet og deres medlemmer her i tinget, men det må næsten være forklaringen på, at de ikke har været opmærksom på, at der faktisk er sket en masse ting som resultat af denne rapport. Dels er specialister på bestemte felter, inspireret af rapporten, gået i gang med at undersøge og analysere områder, som det blev påpeget, at det var ønskeligt blev analyseret og undersøgt, dels er adskillige faste holddepunkter fra rapporten realiseret: antallet af medarbejdere er mindsket med 140, egenproduktion inden for TV er i 1981-82 og nu i 1983 øget med 25 pct., og samtidig er radiatorådet gået ind for en række opgaver, som man har været enige om, vedrørende hørehæmmede, udbygning af lokalsendere og lokalredaktioner osv. Så der er altså dels sket besparelser, dels sket øget produktion, og man har reelt efterlevet den rapport, hvor fremskridtspartiet peger på, at bare man gjorde det, så var tingene i

[Albertsen]

orden. Det er altså ikke så nemt, som man har skrevet det.

Man antyder også, at der er tale om, at medarbejderne i Danmarks Radio bliver forkælet på mange måder, at de har et højere lønniveau end andre. Dette er ej heller rigtigt. I den forbindelse kan jeg oplyse, at hvis man ser på lønstatistikken for den største gruppe i Danmarks Radio, nemlig journalisterne, ser man, at de kun er placeret som nr. 10 med hensyn til lønniveau.

Over for dette urimelige og ulogiske forslag stiller socialistisk folkeparti og socialdemokratiet sit forslag til beslutning, som er en klar konsekvens af loven af 1973. Vi har fået bekræftet fra ministeren i anden forbindelse, at der ikke er noget fortilfælde, hvor en minister på dette område ikke har accepteret den selvstændige styrelses indstilling, nemlig Danmarks Radios, radiatorådets indstilling til folketingets finansudvalg med hensyn til licens og indtægter. Det, man gør her i første række fra statsministerens side og i anden række fra kulturministerens side, er, at man spiller med sine muskler og fortæller, at nu skal vi nok fortælle Danmarks Radio og radiatorådet, hvad de skal gøre på dette område. Det er klart formuleret i loven, at det i første række er et udspil fra radiatorådet, hvorefter det ekspederes af ministeren til finansudvalget til dets afgørelse.

Uenigheden med hensyn til den reelle effekt er ikke særlig udtalt. I den periode, vi taler om, fra 1. april 1984 til 31. december 1984, drejer det sig om 9 kr. for et farvefjernsyn, 4 kr. for et sort-hvidt fjernsyn, og for radio er der ingen forskel. Det er det, striden drejer sig om, og statsministeren har kastet ud, at nu skal det sandelig være, som han synes, og kulturministeren har altså i denne sag fulgt hans råd. Vi mener, at denne behandling er urimelig, den er farlig, fordi den åbner adgang for et princip, som vi mener er forkasteligt, og som ikke er i overensstemmelse med loven.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at et led i dette forlig er, at opkrævningsformen ændres en smule for den periode, vi taler om, idet forudsætningen for ikke at få en større forhøjelse end det, der nu er aftalt, de 5,1 pct., var, at man opkrævede licensen for 3 kvartaler samtidig og derved fik en teknisk besparelse på en halv snes millioner kroner. Det vedstår vi på samme måde, som vore venner

i radioen har gjort, og det flertal, der står bagved, men det er klart, at der er nogle mennesker, der vil føle det lidt belastende. Vi håber, at det klares, fordi det reelt indebærer, at licensen stiger det beløb mindre, som man sparer rent teknisk.

Socialdemokratiet og den socialdemokratiske folketingsgruppe vil selvfølgelig anbefale tinget og tingets flertal – vi regner med, at der er tale om et sådant – denne indstilling, som er formuleret i beslutningsforslaget, fremsat af SF og socialdemokratiet. Vi mener, at det er sagligt og velbegrunder og acceptabelt for det, der præsteres fra Danmarks Radios side. Vi mener, at konsekvensen af dette må være accept af begrebet, at dette er en selvstændig og offentlig institution, men her er vi altså ikke enige med ministeren i hendes fortolkning af loven.

Gammelgaard (KF):

Som de øvrige regeringspartier afviser det konservative folkeparti de foreliggende forslag til folketingsbeslutning. Vi støtter det aktstykke, kulturministeren har fremsendt til behandling i finansudvalget. Det gør vi ud fra den betragtning, at når der i indeværende år sker en licensforhøjelse på 13 pct. i Danmarks Radio, så mener vi, at det er mere end passende, at man nøjes med 4 pct. næste år. Disse 4 pct. svarer til indkomstudviklingen i samfundet og giver i øvrigt efter vor opfattelse rimelige udviklingsmuligheder for Danmarks Radio. De 4 pct. dækker altså de indkomststigninger, der bliver tale om.

I øvrigt vil jeg gerne erindre om udviklingen i de offentlige udgifter i almindelighed. Det fremgår af den netop offentliggjorte »Budgetredegørelse 1983«, at der er tale om noget nær nulvækst i de offentlige udgifter i 1983, og det fremgår endvidere, at regeringen har valgt at tilrettelægge udgiftspolitikken ud fra en mere langsigtet strategi, som på én gang sænker niveauet for de offentlige udgifter med 3 pct. brutto med virkning fra 1984 og så vidt muligt omlægger de udgiftsregulerende mekanismer med henblik på at realisere en planlagt nulvækst i de følgende år. På denne baggrund må jeg nok sige, at det ville se meget mærkeligt ud, såfremt Danmarks Radio som en art stat i staten udvikler sig helt uden kontakt med den øvrige udgiftsudvikling inden for det offentlige.

[Gammelgaard]

Dernæst vil jeg gerne understrege, også over for hr. Albertsen, det, som fremgår af radiospredningsloven, nemlig at man her i landet fastsætter radio- og TV-licensen således, at ministeren træffer beslutning efter indstilling fra radiatorådet og med tilslutning fra finansudvalget. Det er ordlyden i radiospredningsloven, og efter min opfattelse er der derfor intet forkert sket i denne sag med det forløb, den har haft. Jeg mener, at det er fuldstændig i overensstemmelse med loven, men for at der ikke skal være nogen tvivl herom, har vi i finansudvalget bedt om at få et responsum fra justitsministeriets lovkontor, der skal klarlægge kompetencen for henholdsvis radiatorådets, ministerens og finansudvalgets vedkommende, når vi taler om fastsættelse af radio- og TV-licens.

Vi afviser som nævnt de foreliggende forslag til folketingsbeslutning og opfordrer til, at man i finansudvalget, efter at disse forslag til folketingsbeslutning er blevet forkastet, vedtager det aktstykke, ministeren har fremsendt.

Fogh Rasmussen (V):

Også venstre vil afvise begge de foreliggende forslag til folketingsbeslutning. Vi mener i konsekvens af det, at det rimelige er, at finansudvalget vedtager det aktstykke, som kulturministeren har fremsendt vedrørende fastsættelse af licensen i Danmarks Radio. Det gør vi, først og fremmest fordi vi ønsker, at der skal være en vis parallelitet imellem den udvikling, der gælder på indtægts- og udgiftssiden i Danmarks Radio, og den tilsvarende udvikling i øvrige statsinstitutioner. Man kunne føje til, at i betragtning af, at der allerede for indeværende år er vedtaget ganske kraftige licensforhøjelser, er Danmarks Radio med det aktstykke, kulturministeren har fremsendt om licensstigninger på 4 pct., i hvert fald ikke blevet stillet mere ugunstigt end andre statsinstitutioner, måske snarere tværtimod.

Jeg vil yderligere føje til, at det er vor opfattelse, at i den økonomiske situation, vores samfund befinder sig i, ville det have været rimeligt, om Danmarks Radio på linje med andre institutioner i den såkaldte udviklingsplan frem til 1987 havde taget hensyn til, hvad man kunne kalde en rimelig aktivitetsudvikling. Vi mener nok, at der i den udvik-

lingsplan, som er vedtaget, er lagt op til en alt for ambitiøs udvikling af Danmarks Radios aktiviteter.

Vi vil i forbindelse med finansudvalgets behandling af disse forslag interessere os en hel del for den produktivitetsudvikling, som foregår eller er foregået i Danmarks Radio som institution. Nu forstod jeg på hr. Albertsen, at der skam er sket en masse i Danmarks Radio som opfølgning af den McKinsey-rapport, der udkom for et par år siden. Vi vil nu få lejlighed til at efterprøve i finansudvalget, om det virkelig er tilfældet. Jeg er måske knap så fortrøstningsfuld som hr. Albertsen i henseende til den opfølgning, der er sket af McKinsey-rapporten. Jeg er ikke helt så fortrøstningsfuld, som hr. Albertsen tilsyneladende er med hensyn til de produktivetsfremskridt, som man påstår at der er sket. Konkret nævnte hr. Albertsen, at der i Danmarks Radio er tale om en reduktion af personalet med 140. Det er ikke helt i overensstemmelse med de oplysninger, jeg er i besiddelse af. De viser tværtimod en svag vækst i antallet af normerede stillinger i Danmarks Radio fra 1980 til 1982, og hr. Albertsen ved lige så godt som jeg, at en konsekvens af den udviklingsplan, som er vedtaget, er en personalevækst i udviklingsplanens periode på i alt 260 stillinger. Der er altså ikke nogen af de oplysninger, der kan bekræfte hr. Albertsens udsagn, men det kunne der være grund til at efterprøve i udvalget.

Endelig var hr. Albertsen inde på, at hele denne sag mest af alt tydede på, at der var nogle, der godt kunne lide at spille med musklerne, og som gerne ville sætte radiatorådet på plads og vise, hvem det var, som havde magten i denne sag. Som også hr. Gammelgaard var inde på det, kunne der måske være grund til at minde hr. Albertsen om den formelle procedure i sagen, som netop er, at det er kulturministeren, der efter indstilling fra radiatorådet og med finansudvalgets tilslutning fastsætter licensens størrelse. Det er naturligvis ikke nogen tilfældighed, at netop den procedure i sin tid er blevet fastsat. Det er naturligvis, fordi man har ønsket, at der skulle være en vis parlamentarisk kontrol med udgiftssiden i Danmarks Radio gennem licensfastsættelsen. Det er naturligvis også, fordi lovgiverne har ønsket, at der skulle sikres mulighed for i hvert fald en vis paralleli-

[Fogh Rasmussen]

tet imellem den økonomiske udvikling i Danmarks Radio og i de øvrige statsinstitutioner. Hvorfor skulle man ellers vælge netop den procedure?

Derfor er der ikke noget som helst forkert eller usædvanligt i, at en kulturminister fraviger en indstilling, som er kommet fra radiatorådet. Det er tværtimod helt i tråd med det, der har været sigtet med den procedure, som i sin tid er fastsat.

Med disse bemærkninger må vi afvise begge de foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

(Kort bemærkning).

Albertsen (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Fogh Rasmussen, om han ikke har læst ministerens besvarelse af det spørgsmål, jeg har stillet, hvoraf det klart fremgår, at der ikke er noget fortilfælde, hvor en kulturminister ikke har fulgt en indstilling fra radiatorådet. Af det svar fremgår det helt klart, at der er intet fortilfælde. Hr. Fogh Rasmussen bruger udtrykket »ikke noget usædvanligt«. Jo, hr. Fogh Rasmussen, det er usædvanligt, for det er første gang, at en kulturminister ikke følger en indstilling fra radiatorådet. Hvis det ikke er usædvanligt, så er jeg ikke klar over, hvad ordet usædvanligt, som altså blev anvendt af hr. Fogh Rasmussen, betyder.

Den anden ting, jeg godt vil have lov til at spørge hr. Fogh Rasmussen om – og i øvrigt også hr. Gammelgaard, men nu er det hr. Fogh Rasmussen, jeg henvender mig til – er betragningen om kulturministerens måde at procedere denne sag på. Ja men jeg går da ud fra, at uanset at vi to kan være uenige om fremgangsmådens mærkværdighed set i lyset af de sidste 10 års udvikling, så vil hr. Fogh Rasmussen acceptere det, hvis et flertal har en anden opfattelse. Det vil jeg sætte meget pris på at høre. Nu, hvor man har spurgt justitsministeren og har henvist til, at det ikke er noget usædvanligt, og at alt er i sin skønneste orden, er det helt klart rart at få at vide, om man er klar over, at der trods alt er noget, der hedder flertal i denne sal. Statsministeren sagde ved åbningen af dette folketing: vi er en mindretalsregering – så spil nu ikke mere med musklerne, end man har kræfter til!

(Kort bemærkning).

Fogh Rasmussen (V):

Hr. Albertsens andet punkt burde i og for sig være overflødigt at kommentere. Det er naturligvis sådan, at man som medlem af dette folketing respekterer det flertal, hvis synspunkter måtte komme til udtryk i denne sag. Til gengæld håber jeg, at hr. Albertsen respekterer mit synspunkt.

Det første punkt, hr. Albertsen rejste, var, hvor usædvanligt det er, at kulturministeren fraviger en indstilling, der er kommet fra radiatorådet. Jeg vil gerne spørge hr. Albertsen, om det forhold, at kulturministeren fraviger en indstilling, der er kommet fra radiatorådet, er ensbetydende med, at det, kulturministeren har foretaget sig, er i strid med de intentioner, der lå bag den procedure, som er fastlagt.

(Kort bemærkning).

Albertsen (S):

Jeg må forstå hr. Fogh Rasmussens bemærkninger sådan, at han klart bekræfter, at det er usædvanligt, hvad der er sket, for det svarede hr. Fogh Rasmussen ikke på – skal vi ikke være enige om det?

Vedrørende spørgsmålet om ministerens ret mener jeg, at ministeren har ret til at komme med sin holdning og sit forslag, men jeg synes ikke, at det er særlig klogt. Det ville have været rigtigere og bedre overensstemmende med den praksis, der er, og med respekt for den lovgivning, dette ting har vedtaget stort set i enighed, at man havde levet op til den arbejdsgang, som nu engang gælder vedrørende denne selvstændige institution. Jeg tror, at når det endelige resultat foreligger, så vil hr. Fogh Rasmussen og hans venner sikkert sige: nå ja, så fik vi det overstået, det havde måske været klogere at efterleve den normale praksis og tradition på dette felt.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg tror, at ministeren nogenlunde ordret sagde, at dette ikke er et spørgsmål om nogle få kroner mere eller mindre. Det er jeg ganske enig i, det er slet ikke det, det handler om, det handler nemlig om principper. Det handler om, hvorvidt kulturministeren skal blande sig i Danmarks Radios område, og

[Marianne Bentsen-Pedersen]

det mener jeg helt klart ikke at ministeren skal hverken kulturelt eller økonomisk. Men jeg vil godt sige, at jeg da godt er klar over, at ministeren formelt har ret til at gøre det. Derom ingen tvivl. Det har vi været i tvivl om i andre sager, men ikke i denne.

Jeg har altid opfattet den måde, man har lavet lovgivning på, med indstillinger og ministervedtagelser, sådan, at man tager meget vide hensyn til de mennesker, der indstiller, og at det, at ministeren skal godkende, betyder, at man skal have en overinstans, som kan gribe ind, hvis tingene løber grassat. Det er noget, man har lavet for nemheds skyld. Sådan har vi gjort det i mange love, og det har vi så mange gange også fortrudt, altså også her.

Så kan man spørge: ja men er det ikke løbet grassat for det kære radioråd med de store forøgelse, de vil have af deres budgetter? Der vil jeg henholde mig til det, hr. Albertsen sagde, at det handler om 9 kr. Ingen kan vel påstå, at nu er radiorådet gået fuldstændig fra koncepterne og har foreslået stigninger, som ingen kan være tjent med.

Jeg mener, at folketingets rolle også er at tolke de love, vi laver, således at vi må sige det til ministeren, hvis vi mener, ministeren opfører sig forkert i forhold til den lovgivning, vi har lavet. Det mener jeg er det, vi gør nu, og bl. a. derfor vil jeg selvfølgelig støtte forslaget fra os selv - det er da ikke så mærkeligt.

Ministeren talte meget om, at det må være en regerings opgave og pligt at lave parallelitet, og så sagde ministeren, at Danmarks Radio må have stigninger ligesom statsinstitutioner i øvrigt. Men Danmarks Radio er ikke nogen statsinstitution, og derfor kan man ikke lave parallelitet. Jeg synes, det er fantastisk, at man her begynder at gribe ind på et område, som ligger langt fra folketinget i procedurehenseende, hvorimod man dér, hvor man kunne gribe ind, f. eks. ved DSB eller gennem kommunerne ved daginstitutionerne, holder fingrene væk. Hvordan kan det være, at der ikke skal være parallelitet på de områder, hvis inflationen gerne skulle holdes på 4 pct., som regeringen siger?

Jeg synes, at ministeren en gang imellem taler, som om det var skattekroner, det handlede om. Det er, som om det er den samlede bevilling, der er vigtig. Det er det selvfølgelig i forhold til det arbejde, radiorådet har mel-

lem hænderne, men i forhold til det inflatoriske er det jo ikke det, det handler om. Det må være det, folk skal betale, ministeren kan sætte ind over for og kan værne om, folks eget budget, og her er det stadig væk 9 kr. på årsbasis.

Jeg synes altså, at man skal fortolke loven sådan, at ministeren selvfølgelig må gribe ind, hvis det løber helt grassat, men at man i øvrigt må sige, at det er radiorådet, der tager stilling til licensforhøjelsen, og derfor har vi altså fremsat dette forslag.

Poulsen (FP):

Der er et gammelt ord, der siger, at det er i nøden, man skal kende sine venner, og jeg skal love for, at vennerne er rykket de betrængte radiorådsmedlemmer til undsætning. De skal såmænd nok få deres vilje, det er jeg ræd for.

Men nu tror jeg, at vi skal til noget helt andet. Det var rystende og tankevækkende, alt det hr. Albertsen sagde: det var simpelt hen sludder og vrøvl det hele, der stod i McKinsey-rapporten. For det første mener jeg ikke, at McKinsey nogen sinde kom i gang, for de ville ikke røre ved Danmarks Radio med en ildtang. Men hr. Albertsen fik sig da i hvert fald svunget op til at sige, at der var søreme ingen favorisering af medarbejdere i Danmarks Radio, og det var en hel masse, hr. Albertsen fik sagt. Jeg kan nævne, at i udsendelsen »Og så til noget helt andet« så vi en servicevogn, der kørte rundt, men det var næsten umuligt at få den servicevogn ud at køre, for hvis ikke de var varslet god tid i forvejen, så skulle de have 1.600 kr. lagt oven i den normale overtidsbetaling. Jeg kan minde hr. Albertsen om, at hvis man ikke har afspadseret før den 1. i en måned, så skal man have 2 afspadseringsdage. Sådan er der en masse interne regler, som jeg tror hr. Albertsen vil få meget, meget svært ved at finde andre steder i dette samfund.

Rent bortset fra det er det mig ubegribeligt, at folk, der tilhører det, der kalder sig arbejderpartier, hyler op, så snart man rører nogle af de højtlønnedes privilegier. Her lægger man 9 kr. oveni, og jeg ved ikke, om det holder. Hvad er det, man lægger 9 kr. oveni? Man har et kæmpebudget i forvejen, man har aldrig nogen sinde skullet spare, hvad en erhvervsvirksomhed har skullet, man har ba-

[Poulsgaard]

re brugt los. Ja, fru Marianne Bentsen-Pedersen ryster på hovedet. Prøv at se på de taxi-regninger og andet, de har i Danmarks Radio! De har bare brugt los og har aldrig nogen sinde troet, at den kasse blev tom. Ja, der er flere, der tager sig til hovedet. Jeg har da selv medvirket i udsendelser ude i Gyngemoen, eller hvad den hedder. Der går 7 taxier til lufthavnen bagefter, vi, der har medvirket i en udsendelse, får en taxi hver. Det ville normale mennesker, der skulle spare, ikke gøre.

Og så er denne egenproduktion jo kolossal. Hr. Albertsen svang sig op til, at den egenproduktion var noget enestående. Ja, jeg ved da ikke, om den er så enestående. Hvad er det for noget, der kommer ud af det? Hvilket produkt kommer der ud af det? Det synes jeg da er mere interessant. Hvis det skal være »En by i Provinsen«, hvor vi kunne få 10 »Dallas« i stedet for, så betakker jeg mig for egenproduktion. Jeg vil hellere have 10 »Dallas« end »En by i Provinsen«. Er det den slags ting, man skal til at sammenligne med?

Og hvad med DORA? Hvad med det tekniske vidunder, man har sat op? Hvis det var et privat firma, var det simpelt hen gået konkurs, men her kan man selvfølgelig ikke gå konkurs, her kan man bare sende regningen til skatteyderne. Det er også en fejldisposition af rang. Jeg synes, der er så mange steder, man kunne tage fat.

Somme tider har jeg spekuleret på, hvorfor egentlig hr. Poul Schlüter ville have den statsministertaburet. Jeg ved da godt, at der er en pension tilknyttet, og der er måske også nogen prestigefulde tilknyttet, men hvorfor vil man blive ved med at regere på venstrefløjens præmisser? Jeg fatter det ikke. Jeg mener, at hr. Poul Schlüter absolut ikke ...

Formanden:

Statsministeren.

Poulsgaard (FP):

... at statsministeren ikke har været sin stilling voksen. Han burde have sagt til denne statsinstitution: nu skal alle andre mennesker i dette land klare sig med en mindre stigning, så skal I også! I stedet for disse sure opstød synes jeg, at man skulle have sagt, at dér optrådte statsministeren som et mand-

folk, og det har kulturministeren også gjort. Men som sagt: man skal jo hjælpe sine venner, og det er de også vældig flinke til at kvittere for derude.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg troede egentlig, det var stigningen, vi diskuterede, ikke så meget Danmarks Radios samlede budget.

Jeg synes, at hr. Poulsgaard selv leverede det bedste argument for, at beslutningen skal ligge så langt væk fra ministeren og fra folketinget som overhovedet muligt. Hr. Poulsgaard sagde, at hvis det er den slags udsendelser, eller hvis det er den slags udsendelser, så skal de i hvert fald ingen penge have. Det er et helt sikkert argument for, at det skal væk fra dette hus, ellers bliver politiske betragtninger afgørende for, hvad man skal have i fjernsynet, og det er der vel ingen der kan være interesserede i.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Nej, fru Marianne Bentsen-Pedersen, og da vi er enige om det, går jeg ud fra, at SF vil stemme for, at vi får et reklamefinansieret radio og fjernsyn. Så er den politiske indflydelse væk, så er vi enige om det.

Det, jeg taler om her, er jo netop budget. Jeg påviste med en masse eksempler, hvor Danmarks Radio kunne spare og dermed forbedre sit budget, så jeg holdt mig meget strikte til emnet.

Formanden:

Det er ikke i dag, vi skal diskutere reklamefjernsyn.

Fru Yvonne Herløv Andersen.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Ja, det var en skam, for det var fristende at tale om udsendelserne, produktet, der kom ud af de penge, vi betalte for det.

Er der nogen, der følger Danmarks Radios udvikling, så er det vel det parti, jeg repræsenterer. Derfor er der for centrum-demokraterne ingen tvivl om, at begge disse forslag skal forkastes. Det eneste rimelige i spørgsmålet om fastsættelse af licensen er at følge ministerens indstilling i aktstykke nr. 310.

[Yvonne Herlov Andersen]

Det, ministeren ønsker, er, at Danmarks Radio ligesom de øvrige områder skal holde sig inden for de 4 pct.

I loven står der, at afgifterne fastsættes i henhold til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed af ministeren for kulturelle anliggender efter indstilling fra radiatorådet og med tilslutning fra finansudvalget. Når der står sådan, så må der også være mulighed for andet og mere end blot at acceptere radiatorådets indstilling. Der er ingen rimelighed i, at Danmarks Radio skal indtage en særstilling og forøge sine aktiviteter i en sådan grad, som indstillingen fra radiatorådet giver udtryk for, specielt set i lyset af, at licensbetalerne har vist den økonomiske tilbageholdenhed, som ministeren har bedt finansudvalget om at følge op ved at vedtage aktstykket.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Det er en lidt mærkelig debat, synes jeg. Det er lidt underligt, at vi er blevet sat i den situation, at folketinget skal debattere radio- og fjernsynsafgifterne. Det hænger jo sammen med, at vi har en minister, som ikke mener, at hun vil følge den indstilling, der ligger fra et flertal i radiatorådet. Begrundelsen for at afvise den fra ministerens side er meget besynderlig: man taler om de 4 pct., som det øvrige samfund skal holde sig inden for. Ja men, det passer for det første ikke. Der var tale om 4 pct. udstykket som en ramme for nogle overenskomstforhandlinger, rammer, som i øvrigt ikke blev holdt.

Vedrørende Danmarks Radio er der ydermere det at tilføje, at der er der også tale om lønfastsættelse. De er ikke på plads endnu, men de vil blive holdt inden for de samme rammer. Derudover er der tale om, at man skal opsuge og dække ind nogle forøgede driftsomkostninger, altså både løn- og pristigninger. Vil man sammenligne Danmarks Radio med en anden institution, så skulle man sammenligne radiovirksomheden med en privat virksomhed, der får både lønomskostninger, skal vi sige på ca. 4 pct., og andre omkostninger. Så vil man ende på 6-7 pct., og så nærmer man sig jo det, der var udgangspunktet for debatten i hvert fald i radiatorådet.

Sammenligning duer ikke til noget, kun til offentlig polemik, som skal antyde, at nogle i radioen er i færd med at påføre de stakkels

lyttere og seere en ublu betaling helt i strid med, hvad der i øvrigt foregår i samfundet. Det er usandt. Det er endda grov virkelighedsfordrejning, når man fremstiller sagen på den måde. Jeg havde forventet, at kulturministeren ville have afholdt sig fra det.

Hvis man nægter at godkende – hvad man kan – den indstilling, der foreligger fra et flertal i radiatorådet, om en licensforhøjelse på 5,1 pct., så er det ikke bare, fordi man udnytter sin ret til at være medbestemmende om økonomien i Danmarks Radio. Nej, så griber man ind i Danmarks Radios programpolitik, så griber man ind over den i radioloven helt klart formulerede ret for radiatorådet til at bestemme programpolitikken.

Det er nok til syvende og sidst også det, man vil gribe ind over for. De, som er utilfreds med den af radiatorådet fastsatte licens, har nemlig også argumenteret imod programpolitikken og er kommet i mindretal. Nu skulle folketinget altså hjælpe dette mindretal ved at omgøre radiatorådets flertal. Vi siger nej. Vi siger, det vil være at anfægte de intentioner, der ligger bag ved radioloven, som den er formuleret, ikke mindst de ændringer, der blev gennemført i 1973. Hvorfor i alverden skulle man dengang gennemføre en øget frigørelse af Danmarks Radio? Hvorfor skulle man tage radiospredningsfonden ud af finansloven? Indtil da var radiospredningsfonden en § 2-virksomhed. Fordi man ønskede en klarere selvstændighed for radioen. Måske kunne jeg sige: fordi man ønskede en vis privatisering. O.k. Det er måske ikke helt det, man spekulerer på i dag, når man taler om privatisering. Men det, man i hvert fald gør fra den nuværende regerings side, er, at man trækker ind til sig, lægger beslag på, vil bestemme over en institution, som man tidligere har talt for skulle frigøres mere fra statsmagten.

Derfor kommer jeg til den konklusion, at det, man vil med sit krav, mere er, at man vil til at bestemme også over programaktiviteterne.

Hvis man gennemgår radiatorådets materiale, som er baggrunden for beslutningen om 5,1 pct.s licensstigning, vil man se, at der er tale om en meget kraftig beskæring af aktiviteter. Man vil se, at der er tale om meget klare rationaliseringsbestrebelse, og man kan påvise gevinster. Jeg tør da godt sige her, at man kan navnlig påvise gevinster og resulta-

[Bilgrav-Nielsen]

ter fra det tidspunkt, hvor formandskiftet i radiatorådet fandt sted. Det siger jeg ikke mindst med adresse til venstre. Der er tale om, at man strammer op, og man skal stramme op.

Vi afviser et forsøg på fra folketingets side at gribe ind over for det, som er lovfæstet at skulle være radiatorådet ret, nemlig at indstille licensen til fastsættelse – i denne omgang med en stigning på 5,1 pct. Det mener vi skal følges, og det indebærer, at vi må støtte beslutningsforslaget, som er fremsat af hr. Albertsen og fru Ingerlise Koefoed.

(Kort bemærkning).

Fogh Rasmussen (V):

Hr. Bilgrav-Nielsen gjorde sig til talsmand for det opsigtsvækkende synspunkt, at det, der her sker fra kulturministerens side ved at fravige radiatorådet indstilling, er et brud med intentionerne i den lovgivning, der blev vedtaget i 1973, og at regeringens skjulte sigte med det i virkeligheden er at gribe ind i radiatorådet ret til at fastlægge Danmarks Radios programpolitik.

Jeg må afvise begge dele – det sidste har slet ikke været omtalt her under behandlingen i folketingssalen – og føje til, at vi står i hvert fald ikke ene med det synspunkt, at det er finansudvalget og dermed i realiteten også folketinget, der må have indseende med, hvad der sker rent økonomisk i Danmarks Radio. Hvis jeg citerer fra folketingets behandling af forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed i folketingssamlingen 1972–73 og her med særlig vægt på, hvad det radikale venstres repræsentanter i den pågældende debat ved den lejlighed gav udtryk for, så vil man se, at det radikale parti i hvert fald tidligere har haft den samme opfattelse. Jeg citerer fra folketingets forhandlinger 1972–73, sp. 4462, det radikale venstres ordfører, hr. K. Helveg Petersen, som om proceduren for licensfastsættelse udtaler:

»Jeg kan ikke tænke mig, at en sådan procedure gennemføres, uden at der bliver foretaget grundige sammenligninger mellem de dispositioner, der træffes, og de regler, der følges i Danmarks Radio på den ene side og i statsinstitutionerne på den anden side.«

Og endnu stærkere bliver det udtrykt af en anden repræsentant fra det radikale venstre i samme debat, hr. Bernhard Baunsgaard, som

i folketingets forhandlinger 1972–73, sp. 4469, er refereret for at have udtalt om proceduren:

»Det er også godt og helt rimeligt, da Danmarks Radio er en offentlig institution, at selve licensfastsættelsen sker under ansvar over for ministeren og med finansudvalgets godkendelse. Det er, hvad folketinget og ministeren, når Danmarks Radio er en selvstændig offentlig institution, skal have hånd i hanke med.«

Det er klar tale.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Nu er hr. Bilgrav-Nielsen begyndt at se syner. Han er i hvert fald begyndt at høre ting her i folketingssalen, som ikke er blevet sagt. Hr. Bilgrav-Nielsen påstod, at vi fra regeringspartierne side var i gang med at diskutere Danmarks Radios programpolitik, og at det var det, der var baggrunden for, at ministeren var kommet med sin indstilling til folketingets finansudvalg, som nu altså er blevet bragt i salen til drøftelse af S og SF og af fremskridtspartiet. Der er jo ingen, der her fra regeringspartierne side har drøftet programpolitik.

Jeg vil gerne spørge hr. Bilgrav-Nielsen, om det er i modstrid med lovgivningen? Reglen er fastsat således – og det foregår i overensstemmelse med denne regel – at ministeren fastsætter radio- og fjernsynsafgifterne efter indstilling fra radiatorådet og med tilslutning af folketingets finansudvalg. Hvorfor har man overhovedet sat ministeren ind i loven? Hvorfor er folketingets finansudvalg centralt placeret i beslutningsprocessen? Hr. Bilgrav-Nielsen mener altså, at det, at ministeren er således placeret, og at finansudvalget er således placeret i loven, måske skulle forhindre, at vi her i folketinget diskuterer dette spørgsmål. Jeg forstod ganske enkelt ikke hr. Bilgrav-Nielsens indlæg. Det er i hvert fald ikke i overensstemmelse med lovgivningen, hvad hr. Bilgrav-Nielsen udtalte.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg vil gerne sige til hr. Gammelgaard, at jeg kender godt radioloven, også § 14, og har ikke anfægtet ministerens ret til at underkende eller nægte at følge en indstilling fra ra-

[Bilgrav-Nielsen]

diorådets flertal, selvfølgelig ikke. Men jeg har lov til at vurdere, hvor klogt det er, og jeg har lov til at forsøge – og jeg synes, jeg har pligt til det – at vurdere, hvorfor ministeren egentlig gør det. I dette forsøg på at vurdere kan jeg ikke komme til anden konklusion, end at det er, fordi man ønsker at gribe ind – i hvert fald bliver det resultatet, at man kommer til at gribe ind – i den programpolitik, der er lagt, og det er i hvert fald klart i strid med intentionerne i radioloven.

Det ønsker man selvfølgelig ikke at tale om i dag, fordi man ved, det er i strid med radioloven. Nej, nu ønsker man at tale om nogle overordnede samfundsøkonomiske hensyn og vil henvise til nogle institutioner, som man ikke kan parallelisere med.

Jeg kender godt hr. K. Helveg Petersens synspunkter. Dem deler jeg. Jeg har ikke anfægtet formuleringen i § 14. Jeg siger bare, at når denne minister i modstrid med andre ministre for første gang efter 1973-lovens tilblivelse vil mødegå en indstilling fra flertallet, så er det min pligt at spørge mig selv – og hr. Fogh Rasmussen har faktisk pligt til at gøre det samme – hvad er egentlig den reelle baggrund, og hvad bliver egentlig konsekvensen? Her er det, jeg mener, at konsekvensen bliver, om man siger det eller ej, indgreb i radiatorådets lovfæstede ret og pligt til at fastlægge programpolitikken i Danmarks Radio. Det er det, der er det afgørende, og det kan man ikke tilbagevise.

Jeg mener, hr. Fogh Rasmussen skylder mig en forklaring på, hvad årsagen egentlig er til, at venstre i år går imod en 5,1 pct.s stigning, når venstre ikke for et år siden ville gå imod en 13 pct.s stigning.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Konsekvensen af hr. Bilgrav-Nielsens synspunkt, hvad angår kompetencefordelingen mellem radiatorådet, minister og finansudvalg, er, at ligegyldig hvilken licens radiatorådet fastsætter, kan der ikke gribes ind heroverfor. (*Bilgrav-Nielsen (RV):* Nej!). Ja men så er der med det, hr. Bilgrav-Nielsen her råber, overhovedet ikke konsekvens i hr. Bilgrav-Nielsens synspunkter.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 111 (om opfordring til at trække aktstykke nr. 310 om forhøjelse af radio- og fjernsynsafgifterne pr. 1 april 1984 tilbage fra finansudvalget), hr. Maisted, har ordet.

Maisted (FP):

Det har flere gange i løbet af debatten været fremført, at Danmarks Radio er usædvanlig, og at denne sag er usædvanlig. Ja, det tør svagt antydes. Vi har at gøre med en institution, der har statsmonopol på at formidle nyheder, og den har her vist en magt, som ikke alene giver sig udslag i dens udsendelser, men også i de økonomiske rammer, den ønsker at følge.

Sidste år fik de en forhøjelse på 13 pct., og i år skal de altså have en forhøjelse på 5,1 pct. Den øvrige offentlige sektor skal have nulstigning og i 1984 et fald i deres forbrug, så det er unægtelig en usædvanlig institution.

Men vi ved jo også alle sammen, at den er usædvanlig på flere måder. Det er en politisk magtfaktor i det danske samfund, der siger sparto til alt, og der er intet at sige til, at vennerne farer herop og forsvarer den, som de gør. Jeg synes især, at SFerne er meget ivrige. Lad mig give ét eksempel, som er frisk for enhver dansker. I går bragte Danmarks TV et referat af SFs landsmøde. Det gør de af alle partiers landsmøder. Men på hvilket tidspunkt bragte de dette referat og denne udsendelse fra SFs landsmøde? Selvfølgelig før sportsudsendelsen. Det er aldrig nogen sinde sket før. Hvorfor gør man det? Det er, fordi man vil fastholde 1½–2 millioner danskere, der vil blæse på SFs landsmøde, men gerne vil følge en vigtig udsendelse om tipsfodbold. Det ved enhver.

Det samme nummer laver de i andre forbindelser. Hver gang de skal indpode den danske befolkning et eller andet eller tvangsindlægge dem til et eller andet program, lægger de denne såkaldte kulturudsendelse præcis foran en underholdningsudsendelse, som de ved den danske befolkning gerne vil se. Og er der noget, de ikke ønsker den danske befolkning skal se, så bliver det anbragt til sidst i programmet.

Derfor er Danmarks Radio en meget, meget stor faktor i det danske samfund – og selvfølgelig af politisk karakter. Derfor bliver

[Maisted]

de forkælede af vennerne i enhver henseende. Derfor kan de få disse bevillinger, der ikke er plads til hos andre offentlige institutioner. De har selvfølgelig også magt til at bestemme, hvornår gallupallet skal gå 2 pct. op for et eller andet parti. De har også magt til at få påvirket meningsdannelsen f.eks. om u-landsbistand. Så sender de bare en eller anden TV-medarbejder på rejse med kamera – på ferierejser nogle gange med kamera og med en båndoptager med – og så viser de selvfølgelig den danske befolkning billeder af sultne børn ude fra Vietnam eller Kampuchea, eller hvor det nu er henne. Så er der intet at sige til, at den danske befolkning dagen efter siger: ja, selvfølgelig vil vi være med til støtte u-landsbistanden. Det har bare intet med sagen at gøre. Men sådan arbejder man.

De er monopoliserende, og de er manipulerende med den danske befolkning. Vi får selvfølgelig aldrig ændret disse forhold, før vi får brudt statsmonopolet. Jeg tvivler på – med den holdning, som det radikale venstre har lagt for dagen her – at vi nogen sinde får brudt dette statsmonopol.

Man kan give bevillinger til alle de små lokalradioer, der kan sende, hvad man ellers har lyst til, det spiller overhovedet ingen rolle. Nej, der skal være et andet modspil, der ikke er politisk styret, som Danmarks Radio er i dag.

Det danske samfund udvikler sig selvfølgelig, men den sammensætning, man i Danmarks Radio har givet redaktionerne, er så gal, at partier, der ikke kan vælges her, placeres i redaktioner i Danmarks Radio, som er af vigtighed for hele det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg skal prøve at tage udgangspunkt i det forslag, der foreligger, og sige, at netop den salve, vi lige fik præsenteret her, bekræfter, at beslutningerne, hvad angår Danmarks Radio, skal så langt væk fra folketinget som muligt.

Jeg vil godt sige, selvfølgelig, at hvis man sender folk på ferie med et kamera, så er det ressourcemisbrug, og sådan noget kunne man måske gå ind for at standse. Jeg synes, de skulle have været sendt af sted uden kamera, så det ikke bliver beslåglagt på den måde.

Når man sender folk ned for at fotografere sultne børn, er det måske, fordi vi også skal se, hvordan der ser ud andre steder. At fremskridtspartiet så hellere vil lukke øjnene, er en anden sag.

Hr. Maisted siger, at det er vennerne, der kommer herop og forsvarer Danmarks Radio. Jeg har ikke på noget tidspunkt forsvaret Danmarks Radio. Jeg har ikke sagt noget om programsætningen i Danmarks Radio, og jeg kan godt fortælle, at jeg synes, den reportage, man lavede fra SFs landsmøde, var utrolig dårlig og lidet skildrende i forhold til landsmødet, så jeg ville have ønsket, de havde sendt den efter sporten.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 112 (om størrelsen af radio- og fjernsynsafgifterne pr. 1. april 1984), hr. Albertsen, har ordet.

Albertsen (S):

Der er et par af de bemærkninger, der er fremført, som kræver en vis korrektion. Det gælder først og fremmest de bemærkninger, der er faldet om reguleringen på de såkaldte 4 pct. For det første skal man gøre sig klart, at det er perioden 1. april 1984 til 31. december 1984, vi taler om. Det skøn, der mig bekendt foreligger fra det økonomiske råd, siger, at her må man forvente en udvikling på 7,8 pct., så de 5,1 pct. er en smuk mellemproportional imellem de tal, der i øvrigt har været fremme.

Med hensyn til Danmarks Radios selvstændige placering vil jeg gøre opmærksom på, at så langt tilbage som i 1963, hvor man lavede en tidligere lovrevision, indhentede man et responsum fra fire juridiske professorer, hvoraf de tre ikke var i tvivl om, at det, vi her taler om, er en selvstændig institution. Det formuleredes på den måde, at det »ikke fandtes at være til hinder for, at Danmarks Radio ved lov stilles uden for den almindelige budgetordning« osv. osv. Det vil sige, at det er klart bekræftet fra juridisk hold – fra den juridiske ekspertise, som jeg i og for sig troede at det konservative folkeparti for deres vedkommende helt klart accepterede. Men nu foranlediger man nye spørgsmål om noget, der foreligger materiale om i forvejen.

[Albertsen]

Jeg bemærkede, at hr. Fogh Rasmussen – og jeg ved ikke, om andre også gjorde det – gav udtryk for tvivl om de ting, jeg havde fremført med hensyn til, hvad der var sket, siden den berømtelige rapport kom. Den kom jo, fordi et flertal i radiatorådet ønskede en sådan analyse foretaget af ekspertise udefra. De tal, jeg nævnte, er jo offentlige. Jeg kan ikke gøre for, at mine kolleger ikke følger med i disse ting og ikke har forsøgt at komme i besiddelse af dem. Det blev refereret på et møde den 2. november 1982, på et offentligt møde i radiatorådet. Deraf fremgår det helt klart, at der i 1982 er foretaget besparelser på 71 mill. kr., heraf 24 mill. kr. på anlæg og 47 mill. kr. på driftssiden. Der er vedtaget personalereduktioner på 140 stillinger, og senere oplyses det, at det er indiskutabelt, at der fra 1981 til 1982 er sket en produktivitetforøgelse. Denne oplyses andetsteds at være på 25 pct. for TV-medarbejderne fra 1980 til 1982 alene.

Det er altså disse faste kendsgerninger, som foreligger. Jeg synes, det er beklageligt, at ansvarlige partier her i Folketinget giver udtryk for tvivl om disse ting. Jeg mener, at de også på anden vis har mulighed for at kontrollere det, og når de ikke har udnyttet denne mulighed, bør de i det mindste ikke benytte lejligheden til at udtrykke tvivl, når disse ting fremkommer, medmindre de har bevis for det modsatte.

Jeg mener ikke, at stedet er her, og at tiden er inde til en større diskussion om programmerne. Jeg synes i og for sig, de bemærkninger, der er faldet herom – her forstår jeg, at andre er enige med mig – kan vi ved anden lejlighed passende diskutere. Det, vi skal tage stilling til, er, om finansudvalgets flertal vil acceptere den procedure og den arbejdsgang, som lovgivningen giver os. Jeg har forstået, og det er jeg taknemlig og glad for, at der er konstateret sådan et flertal ved forhandlingerne her i dag. Så er der kun ét at gøre: at håbe, at sagen hurtigt kan komme til endelig afklaring i finansudvalget, hvor et flertal vil acceptere den procedure, der er gældende. Jeg går ud fra som givet, at ministeren uanset sit udgangspunkt vil efterkomme det, som er formuleret i beslutningsforslaget i så henseende.

Jeg kan love hr. Albertsen, at uanset om ministeren havde fremsendt et aktsstykke med en stigning på 5,1 pct. eller på 4 pct., så havde vi selvfølgelig bragt sagen ned i folketingsalen. For der er intet argument for pludselig at give de 4 pct. Det vil jeg godt sige til ministeren, ikke ét. Når man siger, at de offentlige udgifter skal have nulvækst eller skal være faldende i 1984, kan man ikke pludselig argumentere for, at Danmarks Radio pludselig skal have 4 pct. De skulle have haft nul. Efter min mening skulle de have haft mindre end nul.

Den megen snak om selvstændighed og alsidighed er efter min opfattelse noget, man har puttet ind i en radiolov, der er totalt i strid med grundlovens § 77. Grundlovens § 77 brydes af Danmarks Radio af følgende grunde: det er et statsmonopol, der altså har eneret på at formidle over radioen og TV de nyheder, vi andre må høre. De slutter ofte deres udsendelser med at sige: »Det er, hvad vi har valgt at vise Dem i aften.« Det synes jeg er helt regulært, for det er jo sådan, det foregår. Men det er efter min bedste overbevisning i strid med grundlovens § 77. Når der ikke kan gribes ind over for det, er det selvfølgelig, fordi man har disse ventiler, der hedder selvstændigheds- og alsidighedsbegreberne. Enhver i kongeriget Danmark ved, at det vil de blæse på, og det er noget, de aldrig har drømt om at overholde. De påvirker og manipulerer med den danske befolkning, og i deres magtfuldkommenhed kommer de endog og siger, at når alle andre skal spare, skal vi bare have mere hjem til os.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Maisted (FP):

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget *Arne Christiansen* og *Robert Pedersen* har meddelt mig, at de på grund af udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor de anmoder om orlov fra og med den 30. maj samt om, at stedfortræderne må blive indkaldt.

Det energipolitiske udvalg har afgivet betænkning over:

Forslag til folketingsbeslutning om Nordvestjysk Folkecenter for Vedvarende Energi. [Af Lone Dybkjær m.fl.] (Beslutningsforslag nr. B 24).

Eksemplarer er omdelt.

Uddannelsesudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til folketingsbeslutning om Egmont Højskolen. [Af Erik B. Smith m.fl.] (Beslutningsforslag nr. B 95).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 25. maj 1983, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslæede dagsorden.

Mødet hævet kl. 19.09
